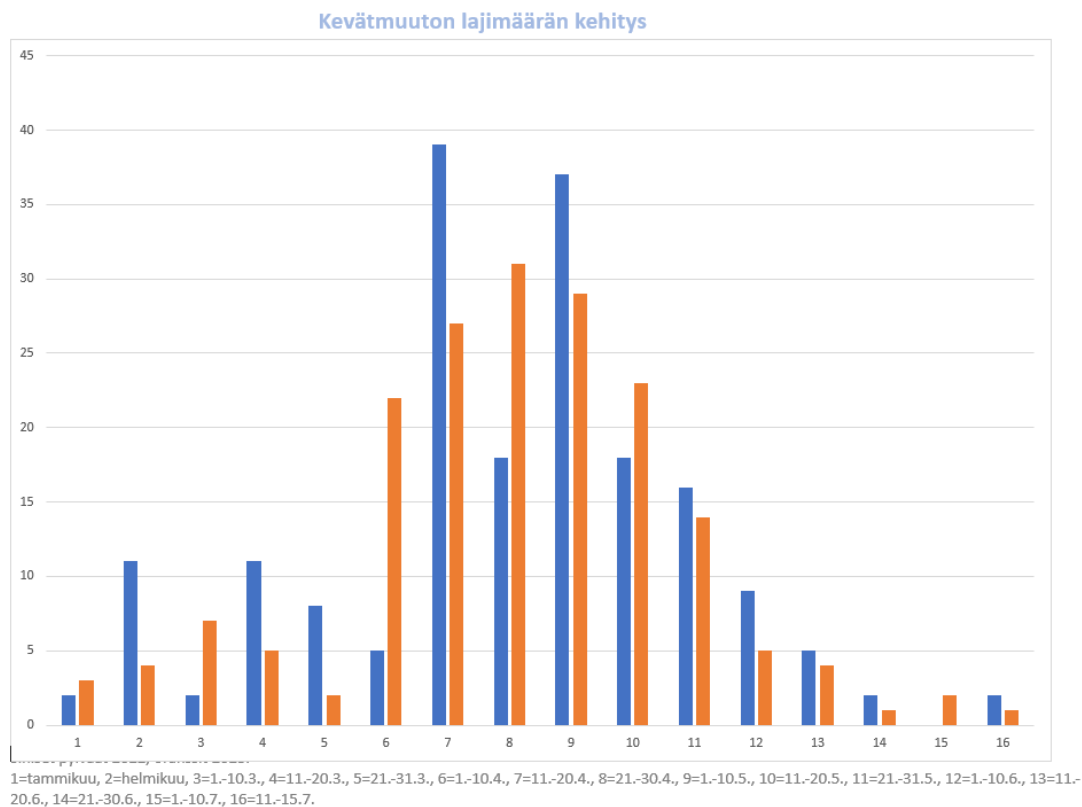

Lintujen kevät- ja syysmuutto limittyvät

Jorma Halonen

Myöhäisimpien kevätmuuttajien matkatessa pohjoiseen kiireisimmät poismuuttajat ovat jo menossa päinvastaiseen suuntaan. Olen itse nähnyt toukokuun lopun linturetkellä töyhtöhyypän lentävän määrätietoisesti etelään ja hetken kuluttua tervapääskyn pinnistelevän vasten lumisateista pohjoistuulta.

Menneenä keväänä Tornionlaakson jättitulvat tuhosivat mm. töyhtöhyyppien pesiä ja saivat monet, pitkälle haudotut munansa menettäneet linnut jättämään pesintäseutunsa kesken kaiken. Samaan aikaan tulvapelloilla oli sadoittain pohjoiseen muuttavia muita kahlaajia, etenkin suokukkoja. Meri-Lapin viimeisinä kirjatut kevätmuuttajat olivat pikkutiira (1.7.) ja pikkulepinkäinen (10.7.), kun taas Lapin lintutieteellisen yhdistyksen alueen hännänhuippu oli Ylitornion Meltosjärven paunajalkahaukka 15.7.

Oheinen diagrammi kuvaa kahden viime kevään lintumuuton etenemistä Lapissa. Vuoden 2022 kevätmuutossa oli kaksi huippua, mutta tänä vuonna lintulajien määrä lisääntyi kauniin tasaisesti. Kun matka Lapin etelärajalta Utsjoen Nuorgamiin on linnuntietä noin 500 km, on selvää, että valtaosa muuttolinnuista ehtii ensin Meri-Lappiin. Silti esimerkiksi Suomen viime kevään ensimmäiset haarapääskyt havaittiin Suomussalmella ja Inarissa 9.4. – niiden lyhin reitti eteläisestä Afrikasta Lappiin suuntautui Venäjän eikä Etelä-Suomen yli.

Lappiin tuli tänä vuonna 180 muuttolintulajia. Niistä 81 havaittiin ensin Meri-Lapissa ja 57 muualla Lapissa ja yksitoista lajia samana päivänä kummassakin. Meri-Lapissa tavattiin yksitoista mereistä tai muuten eteläistä lintulajia, kun taas muualta Lapista löytyi 20 lajia, jotka jäivät puuttumaan Meri-Lapista.

Arktisten kahlaajien poismuutosta antaa esimerkin 13.7. Utsjoen Kaldoaivin erämaassa nähty parvi: yksi juhlapukuinen, komean ruosteepunainen kuovisirri, kahden pikkusirrin ja kymmenen suosirrin seurassa.

Kuovi:

Kun kuovikoiras vahtii jälkikasvunsa menestystä Suomen keskikesässä, naaraat ovat jo talvialueillaan Ranskassa.

Harmaasieppo:

Menneen kevään ensimmäiset harmaasiepot Lapissa nähtiin 15.5. Kemissä, Ylitorniolla ja Sallassa.